

GEMEENSCHAPPELIJK BUREAU

Nr. 822 - Doc.nr. VII/ F.3

18 januari 2011

VICERECTOR INTERNATIONAAL BELEID
NAAMSESTRAAT 22
3000 LEUVEN

KATHOLIEKE
UNIVERSITEIT
LEUVEN

DATUM 14/01/2011

NR. NOTA Gebu 822 - Doc.nr. F.3

NOTA Gebu

Zelfstandige entiteiten VLUHR "Internationalisering" en "Ontwikkelingssamenwerking"

Status	Goedgekeurd einddocument
Vertrouwelijkheid	niet vertrouwelijk
Document voor	Informatief Gemeenschappelijk Bureau
Redacteur	Prof. Bart De Moor
Gebu-lid	Prof. Bart De Moor
Probleemstelling	Organisatie van 2 van 3 zelfstandige entiteiten van de recent opgerichte VLUHR.
Voorstel oplossing	De zelfstandige entiteiten "Internationalisering" en "Ontwikkelingssamenwerking" worden opgericht en samengevoegd in 1 gemeenschappelijke entiteit met 1 bestuurscomité, samengesteld in 5/4/3/2/2 verhouding, volgens de verdeelsleutel van de associatie. Flamenco, Ontwikkelingssamenwerking en Adinsa fungeren hierbij als operationele units.
Voorstel beslissing	
Praktische implicaties	<i>Financieel: geen</i> <i>Personeel: geen</i> <i>Ruimte: geen</i>
Beslissing	Gebu d.d. 18.01.2011: Gebu gaat akkoord met het uitgewerkte voorstel en geeft een onderhandelingsmandaat aan de vicerector Internationalisering. Geen beleidsbericht
Volgende stap	Akte voor overleg naar VLIR, VLOHRA en het College van Associatievoorzitters.
Communicatie na definitieve goedkeuring	<i>Intern: geen communicatie</i> <i>Extern: geen communicatie</i>
Opname in de	Geen opname

Nieuwsbrief	
Contactpersoon	Prof. Bart De Moor

GEMEENSCHAPPELIJK BUREAU

Nr. 822 - Doc.nr. VII/ F.3

18 januari 2011

VICERECTOR INTERNATIONAAL BELEID
NAAMSESTRAAT 22
3000 LEUVEN

KATHOLIEKE
UNIVERSITEIT
LEUVEN

DATUM 14/01/2011

NR. NOTA Gebu 822 - Doc.nr. F.3

NOTA Gebu

Zelfstandige entiteiten VLUHR "Internationalisering" en "Ontwikkelingssamenwerking"

Status	werkdocument
Vertrouwelijkheid	niet vertrouwelijk
Document voor	Informatief Gemeenschappelijk Bureau
Redacteur	Prof. Bart De Moor
Gebu-lid	Prof. Bart De Moor
Probleemstelling	Organisatie van 2 van 3 zelfstandige entiteiten van de recent opgerichte VLUHR.
Voorstel oplossing	De zelfstandige entiteiten "Internationalisering" en "Ontwikkelingssamenwerking" worden opgericht en samengevoegd in 1 gemeenschappelijke entiteit met 1 bestuurscomité, samengesteld in 5/4/3/2/2 verhouding, volgens de verdeelsleutel van de associatie. Flamenco, Ontwikkelingssamenwerking en Adinsa fungeren hierbij als operationele units.
Voorstel beslissing	
Praktische implicaties	<i>Financieel: geen</i> <i>Personeel: geen</i> <i>Ruimte: geen</i>
Beslissing	Het Gebu neemt akte van het voorstel.
Volgende stap	Akte voor overleg naar VLIR, VLOHRA en het College van Associatievoorzitters.
Communicatie na definitieve goedkeuring	<i>Intern: geen communicatie</i> <i>Extern: geen communicatie</i>
Opname in de Nieuwsbrief	Geen opname
Contactpersoon	Prof. Bart De Moor

Discussienota Zelfstandige Entiteiten VLUHR 'Internationalisering' en 'Ontwikkelingssamenwerking'

Prof. Dr. Bart De Moor, vice-rector Internationaal Beleid, K.U.Leuven, namens de VLIR
Dr. Patrick Blondé, Voorzitter Adinsa-werkgroep VLHORA, namens VLHORA

Deze nota is een discussie-document met daarin een voorstel voor de gemeenschappelijke organisatie van de zelfstandige entiteiten 'Internationalisering' en 'Ontwikkelingssamenwerking' van de VLUHR.

Deze nota kwam tot stand na interacties en gedachtenwisselingen met Rosette S'jegers (VLIR), Toon Martens (VLHORA), Patrick Blondé (VLHORA), Kristien Verbrugghen (VLIR-UOS), Noel Vercruyse (Hoger Onderwijs), Koen Verlaeckt (Internationaal Vlaanderen), Mart Buekers (Flamenco).

Versie van 12 01 2011

Situering

Door de oprichting van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) wordt een nieuwe koepelorganisatie voor het hoger onderwijs in Vlaanderen gecreëerd. Intussen is de oprichtingsakte bij volmacht van alle instellingen ondertekend bij de notaris.

De VLUHR neemt een dubbele opdracht op:

- Het fungeert als aanspreekpunt voor het hoger onderwijs en centraliseert en coördineert elke vraag van of advies naar de Vlaamse regering, haar administraties en instellingen en de voorbereiding ervan, hierin administratief bijgestaan door de secretarissen-generaal van VLIR en VLHORA.
- Het heeft een decretale opdracht voor de aansturing van de externe kwaliteitszorg van de opleidingen in het Vlaams hoger onderwijs, de internationale samenwerking en de ontwikkelingssamenwerking in het Vlaams hoger onderwijs.

Volgens Artikels 3.2., 23 en 25 van de statuten van de VLUHR, kan de VLUHR zijn bevoegdheden inzake internationale samenwerking en ontwikkelingssamenwerking in het Vlaams Onderwijs delegeren aan zelfstandige entiteiten. Ook in artikels 23 en 25 wordt gespecificeerd dat deze entiteiten een eigen intern reglement kunnen opmaken, een directeur kunnen hebben alsook andere personeelsleden, en ook ad hoc werkgroepen of adviesorganen kunnen oprichten.

Deze nota behandelt de verdere invulling van de zelfstandige entiteiten 'Internationalisering' en 'Ontwikkelingssamenwerking' zoals gestipuleerd in de statuten van de VLUHR.

Context

Op dit ogenblik bestaan er verschillende advies- en operationele organen rond internationalisering en hoger onderwijs in Vlaanderen, alsook voor (universitaire) ontwikkelingssamenwerking:

- de werkgroep Internationalisering van de VLIR;
- de vzw Flamenco (Flanders Agency for Mobility and Cooperation in Higher Education, <http://www.flamenco-vzw.be>, sinds 2008, internationale visibiliteit van het Vlaamse Hoger Onderwijs);
- het forum Adinsa in de schoot van VLHORA (22 leden, adviesgroep rond internationalisering);
- Commissies in de schoot van VLOR (o.a. VLOR-werkgroep Internationaal Hoger Onderwijsbeleid);
- EPOS vzw (Europese Programma's Onderwijs, Opleiding en Samenwerking, sinds 2007), met daaraan gekoppeld het Erasmus-comité (www.epos-vlaanderen.be);
- Het Europaplatform opgericht door EWI (informatie- en lobby orgaan voor wetenschappelijke EU-programma's, sinds 2010, leden: EWI, FWO, IWT, Hercules, 5 associaties, de 4 SOCs);
- De Vlaamse Bologna-promotoren (sinds 2004, 10 leden, bekendmaking van het Bologna-proces, werkprogramma 2009-2011: 7 onderdelen (kwaliteitscultuur, internationalisering, learning outcomes, mobiliteit, informatie over Bologna-proces, ECTS-DS-labels, disseminatie));
- de diverse betrokken geledingen en agentschappen van het departement onderwijs, en van andere departementen van de Vlaamse gemeenschap (EWI, Internationaal Vlaanderen);
- VLEVA (Vlaams Europees VerbindingsAgentschap, www.vleva.eu);
- VLIR-UOS (Universitaire Ontwikkelingssamenwerking, www.vliruos.be);
- VAIS (Vlaams Agentschap Internationale Samenwerking, <http://ontwikkelingssamenwerking.vlaanderen.be>);
- VVOB (Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand, www.vvob.be);
- ...

Er is vanzelfsprekend een imminent gevaar dat door het grote aantal adviesorganen – vooral maar niet uitsluitend voor – internationalisering, een duplicatie ontstaat aan beleidsadviezen, die niet noodzakelijk consistent maar ook soms zelfs tegenstrijdig zouden kunnen zijn.

Daarom is het de bedoeling om de oprichting van de VLUHR, en de daaraan decretaal toevertrouwde bevoegdheden, te gebruiken voor een verregaande verduidelijking, herstructurering en rationalisatie van de advies- en operationele organen rond internationalisering in Vlaanderen.

Tevens wordt een lans gebroken opdat ook de Vlaamse overheid werk zou maken van interne rationalisatie enerzijds in termen van eigen eenheden belast met (onderdelen) van internationalisering in het Vlaams hoger onderwijs, en anderzijds in termen van beschikbare kredieten hiervoor.

Ook hiervoor zou de VLUHR catalyserend en rationaliserend kunnen werken en op die manier optimaal de decretaal toevertrouwde bevoegdheden kunnen uitoefenen.

Het hoeft geen betoog dat hiervoor met alle voornoemde organen en organisaties verregaande taakafspraken moeten worden gemaakt om tot een helder advies- en beleidslandschap rond internationalisering te komen, waarin ook slechts een beperkt aantal operationele units actief zijn.

De hierna voorgestelde structuur is een eerste stap in die richting.

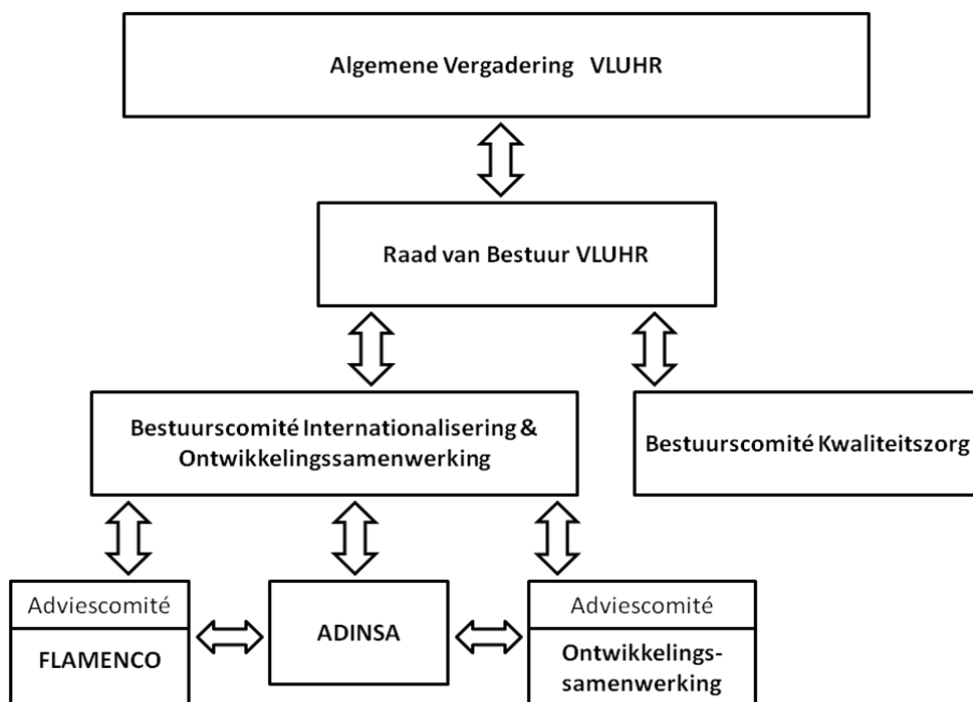
Principieel voorstel van oplossing

Het is de wens van alle gesprekspartners om te komen tot één enkel geïntegreerd Bestuurscomité 'Internationalisering en Ontwikkelingssamenwerking'. Dit vereenvoudigt niet alleen de structuur en het organigram van VLUHR, bovendien zijn het in vele gevallen dezelfde mensen en diensten die in de instellingen verantwoordelijk zijn voor zowel het internationaal beleid, internationalisering en ontwikkelingssamenwerking, of in alle geval toch nauw samenwerken.

Hoewel 'de iure', in de statuten van de VLUHR, de mogelijkheid wordt voorzien voor twee zelfstandige entiteiten en twee bestuurscomités, één voor Internationalisering en een ander voor Ontwikkelingssamenwerking, is het de bedoeling om 'de facto' slechts één gezamenlijk zelfstandige entiteit 'Internationalisering **en** ontwikkelingssamenwerking', aangestuurd door één 'gemeenschappelijk' bestuurscomité, te installeren

Dit gemeenschappelijke bestuurscomité zal fungeren als het beleids- en adviesorgaan voor internationalisering en ontwikkelingssamenwerking van de VLUHR, hierin gemandateerd door de Raad van Bestuur van de VLUHR, ondermeer door voorbereiding van adviezen voor de betrokken en relevante overheden en organisaties, evenals voor individuele instellingen en de respectieve koepelorganisaties, m.i.v. de aansturing van de 'operationele unit' voor internationalisering (Flamenco), de 'operationele unit' voor ontwikkelingssamenwerking (huidige VLIR-UOS) en de organisatie van het ontmoetingsforum Adinsa.

In onderstaand organigram wordt het opzet van de zelfstandige entiteit 'Internationalisering en Ontwikkelingssamenwerking' verduidelijkt:

De **Algemene Vergadering** van de VLUHR telt 32 leden, d.w.z. 1 vertegenwoordiger van alle hogere-onderwijsinstellingen en de associatievoorzitters. Op deze manier wordt er gezorgd voor een voldoende breed draagvlak voor de decretale opdrachten van de VLUHR.

De **Raad van Bestuur** van de VLUHR zal bestaan uit de voorzitter van VLIR, de voorzitter en ondervoorzitter van VLHORA en één vertegenwoordiger van het college van associatievoorzitters. Op deze manier zijn alle soorten opleidingen vertegenwoordigd (academische opleidingen aan universiteiten en hogescholen, professionele bachelors van de hogescholen). Deze bestuurders zetelen vanuit hun functie en worden dus automatisch aangeduid of hernieuwd op basis van hun mandaat in VLIR, VLHORA of college van associatievoorzitters.

De Raad van Bestuur kiest onder zijn leden een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris. De voorzitter behoort tot een universiteit terwijl de ondervoorzitter behoort tot een hogeschool (of omgekeerd).

De **secretarissen-generaal van VLIR en VLHORA** verzorgen de communicatie tussen hun respectieve koepels en de VLUHR.

De Raad van Bestuur van de VLUHR delegeert zijn bevoegdheden inzake ontwikkelingsamenwerking en internationalisering aan de zelfstandige entiteit 'Internationalisering en Ontwikkelingsamenwerking', zonder afbreuk te doen aan de lijst van niet-delegeerbare bevoegdheden (in de zin van artikel 12.1 van de statuten van VLUHR). De werking van deze entiteit wordt geregeld door een intern reglement dat uitvoerbaar is na goedkeuring door de Raad van Bestuur.

Deze **zelfstandige entiteit 'Internationalisering en Ontwikkelingsamenwerking'** wordt aangestuurd door een **bestuurscomité** van 16 leden, die proportioneel verdeeld zijn over de Associaties, in een 5/4/3/2/2-verhouding.

Hieraan worden extra leden toegevoegd, met raadgevende stem:

- een lid van het Bestuurscomité Kwaliteitszorg, dat hiertoe door het Bestuurscomité Kwaliteitszorg wordt aangeduid;
- een lid namens de administratie Hoger Onderwijs;
- een lid namens de administratie Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI);
- een lid namens de administratie Vlaanderen Internationaal;
- een studentenvertegenwoordiger.

Wonen ook de vergaderingen bij: de secretarissen-generaal van VLIR en VLHORA, de directeur van de operationele unit 'Ontwikkelingsamenwerking' (huidige VLIR-UOS) en een vertegenwoordiger van Flamenco.

De **voorzitter en co-voorzitter** van dit gezamenlijk bestuurscomité worden aangeduid en benoemd door de Raad van Bestuur van de VLUHR. Eén van de twee is werkzaam aan een universiteit, de andere aan een hogeschool.

De voorzitter van het bestuurscomité rapporteert aan de Raad van Bestuur van de VLUHR en kan worden uitgenodigd door de Raad van Bestuur, de Algemene Vergadering van de VLUHR, maar ook door de besluitvormingsorganen van zowel de VLIR als de VLHORA. Ex-officio kan de voorzitter ook worden uitgenodigd door 'derden' en derhalve als woordvoerder en representant optreden.

Tot de taakstellingen van het bestuurscomité van de zelfstandige entiteit 'Internationalisering en ontwikkelingsamenwerking' behoren (niet-exhaustieve lijst):

- **De ontwikkeling van de strategie en het beleid van VLUHR, VLIR en VLHORA inzake internationalisering**, en de opvolging van de activiteiten van de 'operationele unit' FLAMENCO, m.i.v. de jaarrekening, het jaarverslag en audit-rapporten. FLAMENCO is de 'operationele unit' voor o.a. de uitvoering en implementatie van internationale branding,

informatieverstrekking (o.a. Study in Flanders) en opleidingsinitiatieven (o.a. Handboek Internationalisering). De aansturing ervan en de 'interfacing' tussen FLAMENCO en het bestuurscomité kan gebeuren door een adviescomité.

- **De ontwikkeling van de strategie en het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking** alsmede de contacten over en de opvolging van diverse opdrachten inzake ontwikkelingssamenwerking met de overhe(i)d(en) of derden op het gebied van ontwikkelingssamenwerking, toevertrouwd aan VLUHR, VLHORA of VLIR; de opvolging van de activiteiten van de operationele unit 'ontwikkelingssamenwerking' (huidige VLIR-UOS), m.i.v. het jaarverslag, de jaarrekening en audit-rapporten; De aansturing ervan en de 'interfacing' tussen de 'unit ontwikkelingssamenwerking' en het bestuurscomité kan gebeuren via een adviescomité.
- **'Interne' sensibilisering, informatiedoorstroming en concertatie met medewerkers van de universiteiten en hogescholen** gebeurt via het bestaande **Forum Adinsa**, dat echter wordt uitgebreid met en toegankelijk wordt voor de 5 Vlaamse universiteiten. Het fungeert voornamelijk als een 'ontmoetingsplaats', dat samenkomt op regelmatige basis, en waar beslissingen worden gecommuniceerd, problematieken kunnen worden gesignaleerd en beste praktijken kunnen worden uitgewisseld.
- De oprichting en aansturing van tijdelijke of recurrente adviesorganen ten behoeve van beleidsontwikkeling, selectie van voorstellen, expertenadvies en alle andere aangelegenheden waarvoor dat aangewezen blijkt.

Financiering

Er wordt gestreefd naar een structurele en meerjaren financiering van de werking van het gemeenschappelijk bestuurscomité, m.i.v. de operationele unit Flamenco, de operationele unit Ontwikkelingssamenwerking, en het ontmoetingsforum Adinsa, vanuit volgende bronnen:

- Structurele financiering vanuit de Vlaamse Overheid:
  - o Administratie Hoger Onderwijs;
  - o Internationaal Vlaanderen;
  - o EWI: Economie, Wetenschap en Innovatie;
- Ter beschikking stelling van telkens 1 VTE (staffunctie) vanuit VLIR en VLHORA via een Service Level Agreement;
- Mogelijke bijdragen (materieel en/of immaterieel) vanuit associaties, universiteiten en hogescholen;
- Specifiek voor ontwikkelingssamenwerking: minstens de huidige financiering en bestaffing van VLIR-UOS.
- Eventuele andere financieringen van overheden en/of derden.

Momenteel loopt er ook een studie over de integratie en toegankelijkheid van de kanalen van (momenteel universitaire) ontwikkelingssamenwerking voor de hogescholen. Deze zal op termijn een impact hebben op de werking van het huidige VLIR-UOS, die verder zal worden uitgewerkt door het bestuurscomité van de zelfstandige entiteit 'Internationalisering en ontwikkelingssamenwerking'.

Voorstel van beslissing

- Voorliggende nota zal worden voorgelegd aan de bevoegde besluitvormingsorganen van
  - o VLHORA,
  - o VLIR,
  - o het college van Associatievoorzitters.

- Na verwerking van de feedback uit deze besluitvormingsorganen, wordt een werkgroep belast met de verdere concrete implementatie van voornoemde structuur, op juridisch, financieel en operationeel vlak, dat gevat wordt in een intern reglement. Deze werkgroep bestaat uit
  - o Bart De Moor, voorzitter,
  - o Patrick Blondé,
  - o Rosette S'jegers,
  - o Marc Vandewalle,
  - o Kristien Verbrugghen.

- De resultaten van deze werkgroep worden vevat in een nota, die ter goedkeuring voorgelegd wordt aan de Raad van Bestuur van de VLUHR, tegen TIMING IN TE VULLEN.